

Undirsjóartunnill uttan bummþengar gegur stórsta íkastíð

Tess lægri bummþengar, tess stórri samfélagsbúskaparligt íkast, sigur verkætlanarbólkurinn undir Vinnumálastýrinum, sum herfyri kom við eini frágreiðing viðvíkjandi at røkja sambandið um Vestmannasund

Ein undirsjóartunnill uttan bummþengar gegur besta samfélagskasti, sigur verkætlanarbólkur undir Vinnumálastýrinum

Ólavur í Beiti

Í 1992 varð ein kostnaðnyttu kanning av føstum sambandi um Vestmannasund gjørd í samstarvi millum Hagstovuna og Figgjararældini, og var úrslitið av hesi kanning, at ein fløga í fast samband við stórarí vísu loysti seg, um fløgu-kostnaðurin lá niðanfyrí uml. 150 mió. kr.

Nú er so nýggj kanning gjørd, og í frágreiðingini verður sagt, at orsøkin til tað er, at stórar broytingar eru hendar síðan 1992, sum kunnu hugsast at ávirka úrslitið munandi. Nevnst kann, at rentustøðið í 1992 var óvanliga høgt, og at talið av ferðandi um Sundið er hækkað.

Óg sagt verður at kanningin frá 1992 var í so varin í metingunum av samfélagsbúskaparliga kostnaðinum av ferjusedbandinum. – Nevnst kann, at kostnaðurin av fríttíð varð settur til 0. Hetta merkir, at fólk í fríttíðarþindum einki leggja í, um tað tekur 45 heldur enn 5 minuttir at ferðast um Sundið. Eingin ivi er um, at fólk høvdu frítt at velja, høvdu tey valt teir 5 minuttirnar, eisini um tey ferðast í fríttíðarþindum.

– Eisini var forðingar-kostnaðurin av ferjusedbandi ikki íroknaður, t.e. tað eyka stríðið av einum

ferjusedbandi: óvissa um pláss til akfør, avmarkað tíðarskeið, ið til ber at ferðast í o.s.fr.

– Í kanningini frá 1992 varð ikki roknað við ferðslulopi, um so var, at tað gjørdist landfast. Royndir úr m.a. Noregi vísa, at hetta ikki er ein realistisk fortreyt, sigur verkætlanarbólkurinn í innganginum til nýggju frágreiðingina.

Fast samband loysir seg

Í niðurstøðuni í nýggju frágreiðingini, sigur verkætlanarbólkurinn undir Vinnumálastýrinum, at úrslitið av kostnaðnyttu kanningunum í hesari frágreiðing gjørdist, at ein fløga í fast samband um Vestmannasund loysir seg samfélagsbúskaparliga, um metingarnar hjá Landsverkfrøðinginum av samlaða fløgu-kostnaðinum eru eftirfarandi. Áriníð á fløgu-kostnaðinum um jarðfrøðisligir trupulleikar ella onnur óhappstinga seg upp, eigur tó at verða kannað gjøllari.

– Kanningarnar vístu at ein undirsjóartunnill uttan bummþengar gav størsta samfélagsbúskaparliga íkastíð, orsakað av, at fleiri ferðast um Sundið. Tess lægri bummþengar, tess stórri samfélagsbúskaparligt íkast. Eisini var kannað, um tað loysti seg at seta

tvær smærri ferjur í sigling ístaðin fyrí ta einu stórrí ferjuna, og tað vísti seg, at ein slík fløga hevði givið eitt negativt samfélagsbúskaparligt avkast, og hevði so-statt ført við sær, at samfelagið sum heild varð verri fyrí enn áður.

Tríggir møguleikar

Sum næsta stig varð kannað, hvør loysn, ið gegur størstu samfélagsbúskaparligu nyttu í mun til hvørja landskassakrónu, ið nýtt verður. Tríggir møguleikar vórðu kannaðir: Ongir bummþengar, bummþengar við prísnum sum á ferjunum í dag, og lægri bummþengar, uml. helvtin av ferjuprísnum í dag.

– Kanningarnar vístu, at í mun til almennar nettoútreiðslur fekst á leið líka nógv nytta burtúr, um bummþengar verða kravdir inn ávænt við galdandi ferðaseðlaprísir, sum tá ongir bummþengar verða kravdir.

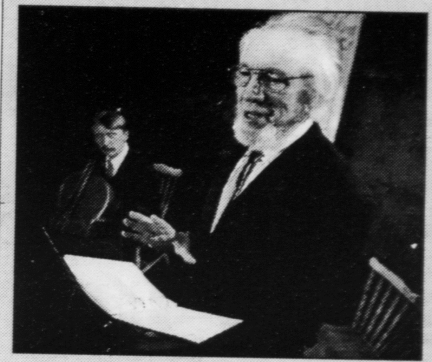
– Sum heild kann sigast, at um bummþengar verða kravdir, skulu hesir í minsta lagi vera á hædd við ferðaseðlaprísirnar á ferjunum í dag, um samfélagsbúskaparliga úrslitið fyrí hvørja landskassakrónu skal verða betri enn tá ongir bummþengar verða kravdir, sigur verkætlanarbólkurinn í niðurstøðuni.

Figgjarstøða landskassans

Verkætlanarbólkurinn sigur, at við núverandi figgjarstøðu landskassans hava samlaðu útreiðslurnar hjá landskassanum av ymsu alternativunum tó eisini týðning.

– Eingin ivi er um, at ein bummþengaskipan kann tryggja, at avmarkaða figgjarstøðu hjá landskassanum ikki forðar fyrí, at samfélagsbúskaparligt gagnbligar fløgur verða framdar. Dýrasta loysnin fyrí landskassan er sjálvsagt tunnisløysnin uttan bummþengainnkrevjing, og verða diskonteraðu nettoútreiðslurnar hjá landskassanum yvir 30 ár uml. 320 mió. kr. í mun til framhaldandi ferjusingling.

– Sjálvt við bummþengasatsi ávænt við ferðaseðlaprísir í dag verður nettoútreiðslan hjá landskassanum omanfyrí 175 mió. kr. í mun til framhaldandi ferjusingling. Meðan farleiðin sum er væl og virðiliga hvílir í sær sjálvari, verða rakstrar- og viðlíkahaldsútreiðslurnar av tunnlinum væntandi 2-3 mió. kr. árliga, frároknað rakstur av møguligari bummþengaskipan, sigur verkætlanarbólkurinn m.a. í hesi nýggju frágreiðingini til Vinnumálastýrið.

Eitt land í broyting

Í hesi vikuni koma Östen Engström og Jyrki Paalanen, báðir úr Finnlandi, til Føroyar, og fara teir at hava eitt lýriskt/musikalskt tiltak, sum teir partvíst sjálvir hava tulkað

Östen Engström er kendur sum upplesari. Hann er útbúgvinn talipedagogur og hevur undirvíst bæði lærara- og sjónleikarar-næmingum. Hann er borin í heim í Kyrkslætt, gekk í skúla í Helsinki og tók læraraprógvið við Nykarleby seminarium. Í 1960-unum undirvísti hann nøkur ár á læraraskúla.

Í 1972 tók Östen Engström prógv sum serkonur talilærari. Síðani hevur hann eisini verið lærari á lærda háskúlanum í Helsinki, á Åbo Akademi, »Teaterhögskolan« og á svenska konservatoriuminum. Hansara frálæra innan talitekniikk og røddvenjing hevur havt stóra ávirkan fyrí lærarar og sjónleikarar. Hann hevur eisini útgivið fleiri bókur um hetta evnið. Östen Engström grundleggði Suomen Äänikirjat Oy 1986, og innan hetta hevur hann útgivið yvir 500 bókur á kassettu. Sjálvur hevur hann lisið inn á band yvir 400 bókur á svenskskum.

Í 1995 fekk Östen Engström mentanarvirðisloynina »Svenska Folkskolans Vänners«. Hann hevur umframt hetta ferðast so at siga allastaðni í Finnlandi sum upplesari.

Jyrki Paalanen spælir upp á cello og hevur verið í Vasa Stadsorkester síðani í 1978. Hann hevur verið við í Vasakvartettini frá byrjan 1988 og virkar regluliga í Vasa Kammermusikens Konserterie. Jyrki Paalanen hevur gingið á Sibilius Akademium og Keski-Suomen Konservatorium. Lærarar hansara hava verið Arti Noras og Heikki Rantasalo. Hann

hevur spælt til nógvir konsertir sum solistur.

Tað er Vasa Teater, sum stendur aftan fyrí tiltakið »Eitt Land í förvandling«, og er tiltakið bytt sundur í 3 partar við stæði millum hvønn part:

Ingmar Svedberg hevur sett saman tær ymsu yrkingarnar.

Eitt nú verður lisið úr skrivnum verkum hjá: Bengt Ehlfors, Claes Andersson, Karl-Erik Bergman, Birgitta Bouchet, Anna Bondestam, Bo Carpelan, Elmer Diktonius, Kaj Hultman, Evert Huldén, Lars Huldén, Ralf Nordgren, Carina Nynäs, Carita Nyström, Tom Sandel, Solveig von Schoultz, Wava Sturmer, Ole Torvald, Anita Wikman, Gösta Ågren og Catharina Östman.

Tiltakið »Eitt land í förvandling« verður á hesum stæðum:

Fríggjadagin 25. sept. kl. 22.00 í Klubbanum á Tvøroyri,

Sunnudagin 27. sept. kl. 16.00 í Norðurlandahúsinum.

Atgongumerkir til tiltakið á Tvøroyri fáast við dyrnar, og til tiltakið í Norðurlandahúsinum fáast atgongumerkini á Kunningarstovuni og í húsinum.